

DOŻYNKI DZIELNICY XIII – 31 SIERPANIA 2008 R.

Uroczystość dożynkowa rozpoczęła się mszą świętą w kościele parafialnym w Rybitwach. Starostami byli Małgorzata Godyn i Jan Dziura, którzy z wieńcem dożynkowym dorożką przejechali przez osiedle Rybitwy. Popołudniowa część imprezy odbyła się w plenerze na terenie Osiedlowego Klubu Kultury.

Rozpoczął ją rozspiewany korowód – wnosząc wieniec na estradę. Chór „Retro” zaprezentował wiązkę ludowych przyspiewek. Starostowie wręczyli bochen chleba i wieniec dożynkowy gospodarzom: przewodniczącemu Rady Dzielnicy XIII – Jackowi Bednarzowi i wiceprzewodniczącej – Aurelii Czerwińskiej.

Następnie wystąpiła kapela folklorystyczna „Huncwoty”.

Kolejno swój program zaprezentowali członkowie zespołów działających przy Klubie Kultury Rybitwy. Jako pierwsza, w piosence „Jest już ciemno” wystąpiła Klaudia Szczerba – wokalistka zespołu „Dawa”, następnie Ola Kociela i Przemek Kameczura z zespołu „Fantazja” zaśpiewali piosenki „Słoneczko”, „Chodźmy na spacer” i „Tęcza”.

Po nich na scenie pojawił się Zespół Tańców i Pieśni Bałkańskich Iglika.

Konferansjer Mariusz Kuś poprowadził bloki konkursowe dla dzieci i dorosłych. Do późnych godzin nocnych do tańca przygrywał zespół muzyczny Ekspres. W przerwie, o godzinie 21.15, odbył się pokaz sztucznych ogni.

JESIENNA ZADUMA

Początek jesieni to nie tylko czas dożynek, święta plonów czy festynów na pożegnanie lata. To również czas nostalgii i zadumy przed zbliżającym się Świętem Zmarłych. Niebawem pod koniec października zaczniemy tłumnie odwiedzać cmentarze, aby zadbać o groby najbliższych. Święto Zmarłych to jednak nie tylko porządkowanie grobów, kupno zniczy, wiązanek kwiatów albo okazja do rodzinnych spotkań. To czas refleksji, zastanowienia i zadumy. Bliskie osoby, które od nas odeszły, pozostawiły tak wiele wspomnień...

Nie wszyscy wiedzą, że Święto Wszystkich Świętych wprowadził dla całego Kościoła Grzegorz IV w 834 r. jako pamięć o zmarłych. Tradycja tego dnia ma swój początek w starym, celtyckim święcie Samhain (śmierć ciała), które było zarazem początkiem nowego roku. Ponieważ Celtowie byli rolnikami i dla nich żniwa zaczynały się sianiem ozimin, początek roku przypadał właśnie 1 listopada.

Dzień Wszystkich Świętych to uroczystość ku czci wszystkich Świętych w niebie. W Kościele Katolickim jest to jeden z najważniejszych obrzędów w roku. W tym dniu wszyscy katolicy uczestniczą tłumnie w nabożeństwach.

Drugi listopada jest to dzień poświęcony zmarłym, którzy od nas odeszli, a których wciąż wspominamy. W dniach, kiedy odwiedzamy groby najbliższych, warto zrobić spacer po krakowskich cmentarzach. Wiele przepięknych zabytkowych grobowców, szczególnie na Podgórskim Cmentarzu, dodaje dostojęstwa i czyni to miejsce szczególnie nastrojowym. Niektóre grobowce uszkodzone przez wiek wymagają restauracji; mamy nadzieję, że w przyszłości znajdą się fundusze na ratowanie krakowskich cmentarzy.

Marzena Smęder

Oferta edukacyjna dla dzieci i młodzieży

Dom Kultury „Podgórze” serdecznie zaprasza wszystkich chętnych do udziału w kursach, kołach zainteresowań, zespołach oraz klubach w roku szkolnym 2008/2009.

Wszystkie zajęcia prowadzone są przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów, instruktorów, lektorów, twórców.

Zniżki przy zapisie 2 lub więcej osób z rodziny. Możliwość wpłaty w ratach miesięcznych.

Szczegóły na stronach: www.dkpodgorze.krakow.pl

Obiady w szkołach

Rodzice i opiekunowie dzieci, którzy chcieliby zapewnić swoim dzieciom obiad w szkole, mogą zgłaszać się z wnioskiem do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pomoc w dożywianiu realizowana jest na podstawie rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”) oraz na podstawie Uchwały Nr CVI/1073/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w postaci posiłków.

Zgodnie z ustawą pomoc w ramach programu może być przyznana bezpłatnie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej (czyli 526,50 zł na jedną osobę w rodzinie). Natomiast na podstawie uchwały RMK, dodatkowo pomoc przysługuje odpłatnie osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie przekracza 150% a jednocześnie nie przekracza 200% kryterium dochodowego (czyli między 526,50 a 702 zł na osobę w rodzinie). Wówczas, rodzice pokrywają 25% kosztu posiłku.

Aby uzyskać pomoc, należy zgłosić się do pracownika socjalnego, który przeprowadzi w miejscu zamieszkania zgłaszającej się osoby wywiad środowiskowy (między innymi ustalone zostanie kryterium dochodowe oraz sytuacja bytowa rodziny). Pomoc przyznawana jest w formie decyzji. Kryterium dochodowe z ustawy o pomocy społecznej wynosi 351 zł dla osoby w rodzinie.

Adresy oddziałów MOPS-u, gdzie można się zgłaszać, aby uzyskać pomoc: Filia nr 3 (dla mieszkańców Dzielnic IX, X i XIII), ul. Powstańców Wielkopolskich 3 tel.: 012 257 00 07, 012 257 00 74

IX SESJA PODGÓRSKA

5 listopada 2008 r. w godz. 16.30–20.00 w Sali im. Franciszka Maryewskiego w budynku Urzędu Miasta Krakowa, Rynek Podgórski odbędzie się IX Sesja Podgórska.

Tematem Sesji będzie administracja i urzędnicy Podgórze. Przewiduje się 7 referatów. Szczepan Świątek będzie mówił o strukturze administracyjnej Podgórze oraz o urzędnikach zakładów i instytucji miejskich. Małgorzata Niechaj przybliży zagadnienie urzędników gmin wiejskich a Marcin Jakub Mikulski powie o administracji wojskowej. Dagmara Kobiela omówi pieczęcie używane przez urzędy administracji publicznej, o prasie podgórskiej powie Halina Starostka-Chrzanowska. Sesję zakończy okolicznościowy referat poświęcony 90 rocznicy odzyskania niepodległości i wydarzeniach w Podgórzu przed 90 laty, który przedstawi Michał Kozioł.

Podgórze otwiera się na turystów...

Dzielnica XIII może wreszcie pochwalić się znakomicie odrestaurowanymi tablicami informacyjnymi, dzięki którym turyści odwiedzający Podgórze znajdują mapę tego obszaru Dzielnicy, na terenie którego aktualnie się znajdują. Tablice informacyjne od kilku lat stoją na terenie Podgórza. Rada obecnej kadencji zastała je w stanie katastrofalnym. Przeprowadzony przegląd i szczegółowa inwentaryzacja wykazała ich fatalny stan techniczny – były zardzewiałe, powyginane, odrapane i zamiast służyć informacją, stały się wyjątkowo szpetnym elementem otoczenia. Jedną z pierwszych uchwał przyjętych przez Radnych V kadencji, było przeznaczenie w ramach zadań priorytetowych na 2008 rok, kwoty niezbędnej dla rozpoczęcia działań zmierzających do wyremontowania wszystkich siedmiu zniszczonych tablic. Znalezieniem odpowiedniego wykonawcy, określeniem warunków przeprowadzenia remontu, określeniem terminu jego wykonania zajął się Zarząd. Zlecenie obejmowało zdemontowanie tablic, oczyszczenie, zabezpieczenie przed korozją, wymalowanie i ponowne ich zamontowanie w poprzednim lub nowym miejscu. Istotnym wymogiem zaleceń wykonania prac remontowych było zachowanie znajdującej się nad nośnikiem mapy Podgórza, charakterystycznej, stylizowanej trzynastki. Przegląd ofert pozwolił na wyłonienie wykonawcy który spełnił wszystkie wymogi określonego przez Zarząd zamówienia. Jeszcze przed wakacjami, zlecenie na wykonanie remontu tablic informacyjnych zostało przekazane do realizacji. Pierwsze tablice zdemontowano w lipcu. Odnowienie wszystkich siedmiu tablic trwało prawie trzy miesiące, zamówienie wykonano zgodnie z harmonogramem i warunkami zawartej umowy. Tablice informacji turystycznej są bardzo istotnym elementem małej architektury. Ułatwiają zwiedzanie i poznawanie naszej dzielnicy nie tylko osobom mieszkającym tu tymczasowo czy turystom, ale również dla mieszkańców Podgórza mogą okazać się pomocne w odnalezieniu poszukiwanego miejsca.

W ramach uzupełnienia infrastruktury turystycznej, Zarząd zwrócił się do Biura ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa, o wykonanie dwóch dużych tablic – planszy informacyjnych z mapą dzielnicy przygotowanych specjalnie dla turystów. Umieszczona tam informacja dwujęzyczna, umożliwiałaby odwiedzają-

cym naszą dzielnicę szybkie odnalezienie potrzebnych informacji o miejscu, w którym się znajdują, o najcenniejszych zabytkach i o wszystkich atrakcjach turystycznych dzielnicy Podgórze. Tablice zostałyby zlokalizowane na pl. Bohaterów Getta oraz na pl. Niepodległości. Mamy nadzieję, że tak jak na Kazimierzu, w Centrum i w Nowej Hucie, już w niedługim czasie dzięki zaangażowaniu Biura ds. Turystyki UMK, dwie nowe plansze informacyjne z mapą dzielnicy pojawią się również w Podgórzu.

Iwona Praczyńska

Nowe chodniki ładniejsze i trwalsze...

Nikogo nie trzeba przekonywać, że wyremontowane chodniki, załatane dziury w nawierzchniach dróg poprawiają nie tylko wizerunek dzielnicy, ale przede wszystkim bezpieczeństwo pieszych i poruszających się samochodów. Chodników z nierówno ułożonymi i kołyszającymi się płytkami, jest na szczęście w naszej dzielnicy coraz mniej. Rada Dzielnicy rokrocznie, w miarę potrzeb, ale przede wszystkim możliwości finansowych przygotowuje i przekazuje do realizacji listę zadań inwestycyjnych w zakresie prac remontowych oraz budowy, przebudowy dróg i chodników.

W roku bieżącym, tylko w okresie od marca do sierpnia, wymieniona została zużyta nawierzchnia chodników o łącznej pow. **5409 m²**. Ekipy remontowe spotykać można było na bardzo wielu ulicach. Remontami objęte zostały ciągi piesze przy ul. Śliskiej-Mitery, Dworcowej, Józefińskiej, Stawarza, Limanowskiego i Gromadzkiej. Nową nawierzchnię zyskały chodni-

ki przy ul. Prokocimskiej, Dekerta-Dąbrowskiego oraz Glinianej. Zrealizowano remont chodników przy ul. Janowa-Wola, Rękawka, Koszykarskiej, Gumniska. Przebudowano nawierzchnię z płyt chodnikowych na kostkę betonową na obustronnych chodnikach ul. Zamoyskiego, o łącznej pow. 552,1 m², przy czym inwestycja ta dofinansowana została z puli zadań inwestycyjnych Budżetu Miasta Krakowa.

W ramach prowadzonych inwestycji, ułożono nowe płyty chodnikowe lub zastosowano kostkę brukową betonową, uwzględniającą obciążenie nawierzchni zarówno ruchem pieszym, rowerowym, jak i parkujących pojazdów. Praktycznie przy każdym remontowanym chodniku wymianie poddawane były krawężniki, a tam gdzie było to konieczne, obniżano krawężnik, aby ułatwić przejazd rowerów.

W niektórych ulicach o dużym udziale ruchu osobowego lub dostawczego jak np. przy ul. Zamoyskiego lub Limanowskiego

PODGÓRSKA JESIEŃ KULTURALNA 2008

Zakończyła się Podgórska Jesień Kulturalna, czyli trzy dni zabaw, koncertów, spektakli, wystaw oraz pokazów filmowych. Tegoroczny festyn miał rozpocząć się w piątek 19 września, już o godz. 11.00 w Parku Bednarskiego, imprezą plenerową adresowaną do dzieci pn. „Poszukiwacze Zaginionej Czaszki – I Ty Możesz Zostać Indiana Jonesem”. Niestety, padający od kilku dni deszcz zmusił organizatorów do przeniesienia planowanych w plenerze zabaw sportowo-sprawnościowych i quizów przyrodniczych do sal w Domu Kultury „Podgórze”, bez uszczerbku dla przebiegu rozgrywek.

W drugim dniu festynu, mimo niesprzyjającej pogody, miłośnicy tańca i muzyki mogli uczestniczyć w pokazach popularyzujących różne formy taneczne pn. „Podgórskie Święto Tańca i Muzyki”. Atrakcją tego sobotniego, choć dość chłodnego popołudnia była tancerka tańca brzucha Schirin Jamila. Publiczność zgromadzona na Placu Niepodległości gorącymi brałami nagrodziła występy wszystkich artystów.

Podgórska Jesień jak zwykle przyciąga swoich fanów licznymi atrakcjami i niespodziankami.

Gwiazdami tegorocznej Jesieni a właściwie niedzielnego pikniku rodzinnego odbywającego się pod hasłem „Powitanie jesieni” był występ znakomitych krakowskich artystów Andrzeja Sikorowskiego oraz zespołu „Wawele”. W programie festynu, przygotowano również spektakl teatralny dla dzieci pod tytułem „Co robią smoki a czego nie” w wykonaniu Teatru Otwartego „TO” oraz występ zespołu „Iglia”.

Kilkanaście minut po godz. 20.00 niebo nad Placem Niepodległości rozświetlił wspaniały pokaz sztucznych ogni przygotowany przez organizatorów na powitanie astronomicznej i pożegnanie Kulturalnej Jesieni.

Tradycyjnie też, Podgórska Jesień wychodzi ze swoimi imprezami kameralnymi do pozostałych placówek kultury na terenie Podgórza. Organizatorzy przygotowali kilkanaście przedstawień teatralnych, spotkań warsztatowych i koncertowych oraz prezentacji filmowych. Każdy kto w tych dniach odwiedził prawobrzeżną dzielnicę Krakowa mógł znaleźć dla siebie coś ciekawego.

Podgórska Jesień Kulturalna weszła na stałe do kalendarza imprez w dzielnicy i stała się dla jej mieszkańców wydarzeniem tak wyjątkowym, że trudno dzisiaj wyobrazić sobie nadchodzącą jesień bez Jesieni Kulturalnej Organizatorami jesienno-cyklu imprez kulturalnych byli Rada Dzielnicy XIII oraz Dom Kultury „Podgórze”. W ramach cyklu, w sobotę 13 września na terenie Szkoły Podstawowej Nr 47 przy ul. Myśliwskiej

odbył się festyn rodzinny pn. „Płaszowska jesień”. Na najmłodszych uczestników zabawy czekały dmuchane zjeżdźalnie i kolejka wąskotorowa, starsze dzieci chętnie brały udział w pokazach zonglerki a wszyscy niezależnie od wieku z dużym zainteresowaniem oglądali spektakl „Och Tośka” w wykonaniu Teatru Pozytywka oraz występ szkolnego zespołu „Fantazja” i uczniów Szkoły Językowej Prymus Linquist.

W czasie festynu można było spróbować dań przygotowanych przez rodziców, członków Stowarzyszenia Przyjaciół SP 47 które było współorganizatorem zabawy. Jesienny piknik rodzinny w Płaszowie zakończył malowniczy pokaz sztucznych ogni.

Iwona Praczyńska

DZIEŃ DZIAŁKOWCA W ROD „PŁASZÓW”

Tradycyjnie we wrześniu działkowcy we wszystkich ogrodach uroczą obchodzą swoje święto. W jednym z najstarszych ogrodów Krakowa, Rodzinnym Ogrodzie „Płaszów” Dzień Działkowca przypadł 20 września. Zarząd Ogrodu obserwując utrzymujące się od tygodnia deszcze z obawą oczekiwał na

planowaną uroczystość. Dla uczestników spotkania przygotowano liczne atrakcje, niemniej jednak cześć imprezy przewidziana była na otwartej przestrzeni. Tegoroczna wystawa plonów nie była bogata, owoce i jarzyny zostały wcześniej już z grządek zebrane. Przewodniczący rady Dzielnicy XIII Pan

Jacek Bednarz, który oceniał wspólnie z Prezesami zaprzyjaźnionych ogrodów wystawione plony, podjął salomonową decyzję: 4 równorzędne nagrody dla wystawców. Przydały się ustawione parasole i pawilony, ochroniły przybyłych działkowi-

czów przed deszczem. Mimo pluchy frekwencja dopisała, do późnego wieczora działkowicze korzystali z poczęstunku i bawili się w działkowej świetlicy.

Marzena Smęder

DZIEŃ DZIAŁKOWCA W ROD „ZAKOLE WISŁY”

W chwili obecnej, gdy przygotowujemy jest niniejszy numer do wydania, trwają uroczystości działkowców z ogrodu „Zakole Wisły”. Ogród ten istnieje już ponad 40 lat; użytkownicy zagospodarowali teren po starym zakolu Wisły – stąd też nazwa ogrodu.

Mamy nadzieję, że uczestnikom imprezy będzie sprzyjać dobra pogoda! Załączone zdjęcie obrazuje przepiękną wystawę plonów z ubiegłych lat.

Elzbieta Chytkowska

WSPOMNIENIE ROKU 1918

Rok 1918 zbliża się ku końcowi. Kończy się Wielka Wojna i rozpada część mocarstw, które ją prowadziły. Wchłonięte przez nie narody powstają do samodzielnego istnienia. Nadarza się okazja aby i Polska wyrwała się z pod panowania zaborców.

W naszym kraju wyzwolenie najwcześniej dociera do mieszkańców Krakowa. Zaczęło się w Podgórzu, gdzie por. Antoni Stawarz koordynuje działania z poszczególnymi środowiskami wojskowymi i kolejarskimi.

Porucznik Antoni Stawarz był oficerem austro-węgierskim. Dowodził plutonem ciężkich karabinów maszynowych, który stacjonował w koszarach artyleryjskich przy ul. Kalwaryjskiej. W przeddzień wymarszu na Kraków udał się do koszar przy ul. Wielickiej 2, a następnie do kolejarzy w Płaszowie. Opracowano wspólny plan działania. Kolejarzom przypadła rola blokowania transportów z wojskiem, uniemożliwiając zorganizowanie odsieczy oraz zabezpieczenie materiałów wojennych znajdujących się w wagonach. Kolejarze mieli również powiadomić Organizację Dezerterów z Prokocimia aby dołączyła do wojska.

31 października zwolennicy Antoniego Stawarza rozbili austriackich wartowników i żołnierzy. Kolumna z kolejarską orkiestrą na czele przemaszerowała do Rynku Głównego. Tam we współdziałaniu z brygadierem Bolesławem Roją, o godzinie 11.30 zajęła odwach usytuowany obok Ratusza. Wywieszono polską flagę. Tak Kraków stał się pierwszym wolnym miastem odradzającej się Rzeczypospolitej.

W tym samym czasie kpt. pil. Roman Florer, dowódca 10 Zapasowej Kompanii Lotniczej wraz z podporządkowaną

sobie grupą, przejął w imieniu władz polskich lotnisko w Rakowicach. Uniemożliwiono odlot austriackim pilotom. Zdobyto 20 sprawnych samolotów. Tak Rakowice stały się pierwszym lotniskiem nowej Polski.

Ruch wywoleńczy rozszerzył się z Krakowa na cały podzielony przez zaborców kraj. Efektem tego było ogłoszenie 11 listopada 1918 r. Niepodległości Polski. O tym trzeba pamiętać.

Roman FLOREK – pułkownik pilot. Urodził się w roku 1888. W czasie I wojny światowej pilot w lotnictwie austro-węgierskim. Dowodził w stopniu kapitana 10 Zapasową Kompanią Lotniczą w Krakowie. 31 października 1918 r. w imieniu władz polskich zajął lotnisko w Rakowicach. W tym samym roku zostaje komendantem krakowskiej I Niższej Szkoły Pilotów. W roku 1920 jest przeniesiony na komendanta Szkoły Obserwatorów i Strzelców Lotniczych w Toruniu. Od 1924 r. dowódca 4 Pułku Lotniczego w Toruniu. W latach 1925–29 dowódca Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie. W roku 1939 walczył w obronie Warszawy. W czasie okupacji w AK. Brał udział w powstaniu warszawskim. Po wojnie pracował w fabryce „Azoty” w Chorzowie. Zmarł w 1973 r.

Bogusław ROJA – generał dywizji. Urodził się w Bryncach Zagórnych k/Lwowa w roku 1876. Ukończył Szkołę Kadetów w Wiedniu. Służył w armii austriackiej. W latach 1899–1905 kapitan saperów. Wystąpił z wojska i po przyjeździe do Krakowa pracował w Polskim Towarzystwie Emigracyjnym. Studiował medycynę, a następnie prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Jest instruktorem wojskowym w „Sokole”. Powraca do

armii i walczy w II Brygadzie Legionów Polskich. W 1915 r. awansowany na podpułkownika. Od 1917 r. dowódca III Brygady. Po kryzysie przysięgowym w wojsku austriackim. Na początku 1918 r. powraca do Krakowa. Zamieszkuje w „Białym Domku” przy ul. Lubicz 21. Zakłada Towarzystwo Żeluzi Polskiej. 31 października 1918 r. wraz z porucznikiem Stawarzem bierze udział w rozbrajaniu garnizonu miasta. Zostaje komendantem wojskowym okręgu krakowskiego. W tym też roku zostaje mianowany generałem brygady, a w następnym roku generałem dywizji. Walczy na Ukrainie i w wojnie polsko-bolszewickiej. W latach 1928–29 poseł na Sejm. W 1939 r. przebywa w Warszawie. Aresztowany przez Niemców w marcu 1940 r. Ginie 27 maja 1940 r. w obozie Sachsenhausen.

Antoni STAWARZ – kapitan. Urodził się w Tuchowie w roku 1889. W 1912 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. W pierwszej wojnie światowej walczył w piechocie armii austriackiej. Od września 1918 r. dowódca plutonu ckm w Krakowie. 31 października 1918 r. wraz ze swym oddziałem rozbraja Austriaków i zajmuje Kraków. W czasie przewrotu majowego opowiada się po stronie rządu, za co zostaje przeniesiony karnie do Baranowicz, a następnie Berezki Kartuskiej. Przeniesiony w stan spoczynku w 1929 r. Od 1933 pracownik Zarządu Miejskiego w Krakowie. Podczas okupacji w Armii Krajowej. Po wojnie magazynier w różnych zakładach. Zmarł w 1955 r. w Krakowie.

Andrzej Chytkowski i Elżbieta Chytkowska

90 ROCZNICA NIEPODLEGŁOŚCI

90 lat temu w miejscu, które dziś nazwane jest Placem Niepodległości (w centrum Podgórze) nastąpił proces wyzwolenia Krakowa i ówczesnej Galicji spod zaboru austriackiego. Tutaj po raz pierwszy przez por. Stawarza oznajmiona została w dniu 31 października 1918 roku informacja o powstaniu Polskiej Republiki. Stąd też w owym dniu wyruszyły do Rynku Głównego w Krakowie 2 oddziały wojskowe składające się z Polaków i Czechów aby między innymi rozbroić warte austriacką i cesarskich wojsków.

Częściowe odtworzenie tych wydarzeń z przed 90. lat nastąpi w piątek 31 października br. o godz. 8.40. na Placu Niepodległości.

W tym czasie ustawione zostaną tradycyjne oddziały C.K. Regimentu artylerii Fortecznej No. 2 barona Edwarda von Beschi – Twierdza Kraków, złożenie meldunku rozpoczynają-

cego uroczystość, opuszczenie flagi austriacko-węgierskiej przez pododdział z Austrii i wciągnięcie na maszt flagi polskiej przy sygnale trąbki wojskowej. Moment ten uhonorowany zostanie armatnią salwą z repliki armaty Wz. 1863. W programie uroczystości przewidziane jest złożenie wieńców, przemówienia zaproszonych gości a następnie sformowanie kolumny marszowej i rozpoczęcie marszu do Rynku Głównego przez most Józefa Piłsudskiego. Na Rynku w miejscu dawnego odwachu ustawione zostaną pododdziały oraz nastąpi wręczenie pamiątkowych medali uczestnikom przemarszu z Podgórze do Krakowa. Zakończenie uroczystości zaplanowane jest na godz. 10.30 pod Wieżą Ratuszową.

Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców Krakowa – będzie ciekawie!

Tomasz Kołomyjski

Ciąg dalszy ze str. 3

Nowe chodniki ładniejsze i trwalsze...

wymieniono krawężniki betonowe na granitowe charakteryzujące się wysoką wytrzymałością na uderzenia, co ma szczególne znaczenie w przypadku najechania na krawężnik kołami samochodów o większym tonażu.

W trakcie realizacji pozostają chodniki przy ul. Dąbrówki, Placu Lasoty, ul. Łanowej oraz ul. Smolki.

Sukcesywnie prowadzi się remonty cząstkowe nawierzchni ulic, jednak skala potrzeb remontowych na terenie dzielnicy jest ogromna. Dotychczas poprawiono nawierzchnię ulic: Żołnierskiej, Pod Wierzbami, Agawy, Wróbel – boczna, Łutnia – sięgacz. W ramach tzw. bieżącego utrzymania dróg wyremonto-

wana została między innymi ulica Krzemionki, Gliniana oraz chodnik przy ul. Reytana.

Aby skutecznie realizować założone cele, radni na sierpniowej sesji przyjęli uchwałę w sprawie zadań powierzonych w zakresie prac remontowych oraz budowy i przebudowy dróg, chodników i oświetlenia na 2009 rok, w której przyjęto listę kilkunastu zadań inwestycyjnych będących po części kontynuacją już rozpoczętych remontów a po części rozpoczęciem nowych zadań. Wszystkie prowadzone w dzielnicy inwestycje remontowe powinny zakończyć się w ostatniej dekadzie listopada.

Iwona Praczyńska

BAGRY

Bagry to akwen wodny o powierzchni ponad 30 hektarów, położony na terenie Płaszowa. Od południa brzegi zalewu ogranicza linia kolejowa z Krakowa na wschód. Po przeciwnej stronie usytuowane są obiekty klubów sportowych „Płaszowianka” i „Horn”. Bagry powstały w miejscu wydobycia żwiru i gliny na potrzeby rozwijającego się węzła kolejowego w Prokocimiu.

Trudno określić kiedy rozpoczęto wydobycie tych surowców. Było to w ograniczonym zakresie i korzystały z nich płaszowskie cegielnie i prokocimskie budowy. W okresie pierwszej wojny światowej przy wydobyciu zatrudniono jeńców rosyjskich. Po dzień dzisiejszy jedna z „dzielnic” Prokocimia nosi nazwę „szutry”, co jest potocznym określeniem żwiru.

Przed wybuchem drugiej wojny światowej ogromną większość terenu stanowiły pola uprawne należące do dworu płaszowskiego. Brak zabudowy sprawił, że mogły tu ćwiczyć walkę powietrzną i akrobację eskadry myśliwskie, należące do 2 Pułku Lotniczego w Krakowie. Od strony Prokocimia w pobliżu torów kolejowych znajdowała się huta szkła zburzona podczas okupacji.

Podczas drugiej wojny światowej, po sukcesach na zachodzie, Niemcy rozpoczęli przygotowania do ataku na Związek Radziecki. Należało stworzyć trasy komunikacyjne, w tym kolejowe do przetrzucenia wojska i sprzętu, a w dalszej kolejności zaopatrzenia dla walczących dywizji. Zaczęła się rozbudowa węzła kolejowego w Prokocimiu. Utworzono dwa obozy pracy. Julag II dla więźniów narodowości żydowskiej przy ul. Cmentarnej (obecnie ul. Podmiłów), który następnie przekształcono na obóz służby budowlanej (Baudienst) nr 100. Drugi obóz służby budowlanej nr 108 mieścił się w rejonie obecnych ulic Młodzieży i Marzanny. Rozpoczęto masowe wydobycia żwiru ze wschodniej części obecnych Bagrów, Stawu Płaszów i nie istniejących dziś małych bagrów (na przeciwko cmentarza przy ul. Bieżanowskiej). Za wyrobiskiem od strony północnej Niemcy zbudowali pozorowane lotnisko, z obiektami i samolotami z dykty, dla ochrony Rakowic. Powstały stacje pomp, które odprowadzały wodę do Wisły gromadzącą się w dołach po wydobywym surowcu.

W roku 1945 wycofujący się okupant zatrzymał pompy i wkrótce woda wypełniła wyrobisko. W Bagrach od strony wschodniej pozostały zatopione torowiska kolejki wąskotorowej z wagonikami, lokomotywami i koparkami. Prawdopodobnie pozostają one tam po dzień dzisiejszy. Po zakończeniu wojny obszar ten w sposób pośredni znów związał się z lotnic-

twem. Przymusowo lądował uszkodzony radziecki myśliwiec. Na początku lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku wznowiono wydobycie żwiru, wydłużając zbiornik w kierunku zachodnim.

Bagry i Zalew Płaszów nie należą do bezpiecznych ze względu na głębokość i nierówne z licznymi dołami dno. Utonęło tu wiele osób. Prawdopodobnie pierwszą ofiarą był szeregowy Armii Czerwonej Grzegorz Dutko, który 10 czerwca 1946 r. kąpiąc konia wpadł wraz z nim do głębokiego na trzy metry dołu i utonął. Kolejną był NN mężczyzna w wieku około 25 lat, którego znaleziono 31 maja 1947 r.

Obecne użytkowanie Bagrów jest minimalne. Jeszcze gorzej jest z Zalewem Płaszów. Takie obiekty w centrum miasta, to prawdziwe „perły”. Właściwe zagospodarowanie dla dobra mieszkańców to kolejna atrakcja, która przyniesie niewątpliwie korzyści Naszemu Miastu. Obecnie opracowano projekt zagospodarowania tego tak cennego dla mieszkańców terenu: w następnym numerze przedstawimy go państwu szczerze.

Elżbieta Chytkowska

Biuro Dzielnic XIII
Rynek Podgórski 1, pokój 12
tel. 012 656 62 25, tel./fax 012 423 55 29
www.dzielnica13.krakow.pl
e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl

Biuro czynne:
poniedziałek 10–17, wtorek–piątek 10–15

Dyżury Zarządu:
poniedziałek–środa 11–14; czwartek 16–18

Zespół redakcyjny: Marzena Smęder – **Redaktor Naczelny**, Barbara Baran, Elżbieta Chytkowska, Jadwiga Frączek, Iwona Praczyńska, Zygmunt Włodarczyk
Adres: Rynek Podgórski 1, pokój 12
tel. 012 656 62 25, tel./fax 012 423 55 29
e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl

Wydawca:
Urząd Miasta Krakowa
Plac Wszystkich Świętych 3/4
Druk:

Drukarnia ROMA-POL, ul. Rydlówka 5, Kraków, tel. 012 623 73 72